

Просветно дело в село Марково

Началото на просветното дело в село Марково се свързва с даскал Семо Вълчев. В периода 1848- 1851 година той обучавал 40-50 ученици, най- вероятно в частна къща. Засиленият турски терор прогонва даскал Семо Вълчев и редица по-будни марковчани от селото. След това започва Севастополската война

През 1857 година училището се открива наново с 50-60 ученици, като за учител е назначен Георги Пиперков от град Шумен, но той бил заподозрян в доносничество на властта и изгонен. През същата 1857 г. се открива църквата „ Свети Никола“ в Марково, с икони на Захари Зограф и Йонко Попдимитров от Трявна. Първоначално учениците учели в стая до църквата, но предприемчивите марковчани започват да събират пари, за да построят училище, което да бъде главно за цялата околност. На 11 май 1860 г. е положен основният камък, а през 1861 г. е завършен строежът. Училището в село Марково се утвърждава през 60-те и 70-те години на XIX век като едно от най-уредените и преуспяващи училища в този край. Много от учениците след това стават учители в редица села в Провадийско, Варненско, Новопазарско.

През 1870 година известният с жестокостта си субашия Хасан Чауш запалва училището и то изгаря. Това не сломява будният дух на марковчани, които само за една година построяват ново училище, този път от камък, за да не може да бъде подпалено. В него се обучавали и момичта. Едновременно с това е построено и каменно училище в Долната махала, а на хорището през 1872 се построява първата дървена читалищна сграда с безплатен труд и средства на населението. Тя била кръстена на името на името на големия поет и революционер Христо Ботев.

Училището в Долната махала

Читалището, където е било килийното училище, построено през 1871 година и началното училище, построено през 1883 година

Построеното през 1871 година училище представлявало една голяма стая, с камина в предната си част, с под и чинове от дърво. Скоро училището става тясно и е превърнато в читалище, а до него е построена нова сграда с четири класни стаи, където учат учениците от I до IV отделение. Учениците пишели на графитени плочи, или сандъчета, напълнени с пясък. Учебните занятия са се провеждали през ден. Първият знаен учител бил поп Димитър, а един от последните килийни учители е бил куцият Даскал Димо, който освен учителстването си пеел и в църквата.

Даскал Димо

През 1903 г. се открива прогимназия, която става средищна . През 1912 година е построена специална прогимназия, а през 1929 г. е построено начално училище „Кирил и Методий“ в Долната махала. Въпреки това училищната база е недостатъчна. Учениците са много, през 1933 година наброяват 314.

Старата прогимназия, построена през 1912 година

През 1933 година е взето решение за построяване на нова сграда. На 1 ноември 1936 година е осветена сградата на Основно училище „Пенчо П.Славейков“ , която е със 7 класни стаи.